

Detaljbudget 2019

GöteborgsOperan AB

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	3
2 Mål och fokusområden.....	4
2.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen.....	4
2.1.1 Deltagandet i kulturlivet ska öka.....	4
2.1.1.1 Utveckla samverkan mellan VGRs kulturverksamheter och civilsamhället/det fria kulturlivet.....	6
2.1.2 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska.....	7
2.1.2.1 Minska verksamheternas avfallsmängder och verka för cirkulära affärsmodeller samt skärpta miljökrav vid upphandlingar.....	8
2.1.2.2 Bättre möjligheter till livsmedels- och energiproduktion samt stimulera ökad användning av biogas.....	9
2.2 Västra Götalandsregionen ska erbjuda god arbetsmiljö för medarbetarna, kunna behålla och rekrytera rätt kompetens.....	9
2.2.1 Möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling ska förbättras.....	9
2.2.1.1 Fortsätta utveckla modellen för lönekarriär och kompetensutveckling.....	9
2.2.1.2 Utveckla arbetsgivarvarumärket.....	9
2.2.2 Arbetsmiljön ska förbättras och sjukfrånvaron ska minska.....	10
2.2.2.1 Satsa på ledarskap.....	10
2.2.2.2 Systematisera arbetsmiljöarbetet, breddinföra goda exempel och utveckla det hälsofrämjande arbetet.....	10
3 Ökat fokus på kostnadskontroll, ekonomi i balans, tillgänglighet och produktivitet.....	11
3.1 Kostnadskontroll samt ekonomi och verksamhet i balans.....	11
4 Ekonomiska förutsättningar.....	12
4.1 Ekonomiskt resultat.....	12
4.1.1 SD05 Sammanställd detaljbudget Utförare regional utveckling.....	12
4.2 Investeringar.....	13

Bilagor

Bilaga 1: Investeringar 2019 till styrelsen

1 Sammanfattning

· Enligt GöteborgsOperans uppdrag för perioden 2018-2020 ska en strategisk framtidsplan tas fram för att möjliggöra utveckling av opera, dans och musikal samt nyttja tillgänglig produktionskapacitet fullt ut i ett lokal, regionalt, nationellt och internationellt perspektiv. Denna framtidsplan ska kopplas till en långsiktig ekonomisk plan. Som ett led i detta arbete håller ett framåtriktat förutsättningsdokument på att tas fram för att underlätta planering av våra produktioner.

· GöteborgsOperans långsiktiga strategiska mål är att ha en ekonomi i balans med hållbar hög egenfinansiering och hög kassalikviditet. Genom nytt biljettsystem / CRM system kommer möjligheterna förbättras för att förstå besökarnas köpmönster och också nå våra besökare innan och efter föreställning på ett effektivare sätt.

Genomgång och uppföljning av varje avdelnings personalkostnader och antal huvuden kommer att ske under 2019. Start hösten 2018.

· Nödvändiga investeringar innebär ökande kostnader för avskrivningar. Investeringarna har ökat pga att GO:s Byggnadsfond, som bildades när huset var nybyggd 1994, numera är slut. Viss teknisk utrustning behöver också bytas ut eller kompletteras för att GO även fortsättningsvis ska hålla en hög teknisk nivå.

· För långsiktig ekonomisk balans krävs att antalet aktiviteter och produktioner planeras optimalt för att nyttja operans befintliga resurser på ekonomiskt bästa sätt.

· GöteborgsOperans miljömål bygger på visionen om det goda livet i Västra Götalandsregionen och omfattar aktivt arbete inom energieffektivisering och användning av förnybara energikällor, minimering av avfall och ökad materialåtervinning, bättre miljöval vid inköp och genomtänkta och relevanta miljökrav vid upphandling.

De detaljerade miljömålen för 2019 är ännu inte fastlagda men vårt arbete fortsätter i linje med de övergripande miljömålen 2017-2021.

· Under 2019 kommer SKAPAs visioner och strategier förtydligas, då avdelningen fått ny chef med erfarenhet från både institutioner, universitet, kulturskolor, det fria kulturlivet och internationellt arbete. Ett ökat deltagande i kulturlivet är SKAPAs viktigaste fokus, och det delas upp i tre delområden: verksamhet för barn och unga, tillgänglighet på alla sätt med särskild tyngdpunkt på funktionsvariationer samt det interkulturella perspektivet. Ett strategiarbete med dessa parametrar i fokus pågår och kommer att färdigställas under 2019.

· Under 2019 kommer vi fortsätta vårt arbete med att ta fram en gemensam struktur och plan för våra medarbetarsamtal.

· Vi kommer att fortsätta fokusera på att arbetsmiljön ska förbättras och bl a ingår arbete med att se över ljudnivåer för sångare och musiker, stresshantering, mental press mm.

2 Mål och fokusområden

2.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen

2.1.1 Deltagandet i kulturlivet ska öka

- Under 2019 kommer SKAPAs visioner och strategier förtydligas, då avdelningen fått ny chef med erfarenhet från både institutioner, universitet, kulturskolor, det fria kulturlivet och internationellt arbete. Ett ökat deltagande i kulturlivet är SKAPAs viktigaste fokus, och det delas upp i tre delområden: verksamhet för barn och unga, tillgänglighet på alla sätt med särskild tyngdpunkt på funktionsvariationer samt det interkulturella perspektivet. Ett strategiarbete med dessa parametrar i fokus pågår och kommer att färdigställas under 2019. Bland annat kommer det på regelbunden basis att införas sk SKAPA-dagar på Lilla Scen, med förhoppningen om att detta i framtiden ska finnas också på Stora scen och på Skövdescenen, då det blir tydligt för alla att deltagande och skapande är centrala delar i vår verksamhet.
- Minst en konsert med temat ”Kom som du är”, en sk Relaxed performance, kommer att genomföras under 2019. Inbjudan kommer att vara bred, men särskild vikt kommer att läggas vid att nå grupper och människor med olika funktionsvariationer samt barnfamiljer. Förhoppningsvis kommer detta att ske i samarbete med flera andra institutioner och fria grupper med hög kompetens inom området.
- Under 2019 fortsätter vårt arbete med Internationella kören med deltagare från nära 20 olika länder och musik på många olika språk. I maj 2019 kommer en konsert att genomföras tillsammans med Greek National Opera, då deras och vår internationella kör kommer att sjunga tillsammans genom digital teknik och filmning. Kontakt mellan de olika körmedlemmarna pågår genom brevskrivning och sociala medier, vilket ska mynna ut i tre specialskrivna verk. Dessa ska inkluderas i den gemensamma konserten som görs simultant i Athén och Göteborg. Förhoppningen är att inom projektets ramar även vidareutveckla samarbetet mellan GöteborgsOperan och Röda Korset, genom en fördjupad gemensam körverksamhet där vi siktar på att engagera nya grupper och att utveckla en scenisk inriktning med körens verksamhet.
- Projektet River of Light, vars syfte är att belysa social orättvisa, vidareutvecklas under 2019 till att inte bara beröra Internationella kören utan också GöteborgsOperans barn- och ungdomskörer. På detta sätt hoppas vi kunna skapa gemensamma mål och möten med varandra, både inom och utanför GöteborgsOperans väggar. 2018 låg avslutningen av River of light på GöteborgsOperan, och 2019 är det Världskulturmuseets tur att vara värd för evenemanget som lockar många. Tidigare har både deltagare och publik varit mycket blandad, bestående bl.a. av konstnärer som kommit till Sverige som flyktingar, familjer från Sverige och andra länder, ensamkommande flyktingbarn, studenter från HDK, HSM & Valand, lärare och unga från kulturskolor i hela Göteborg, människor som bor på flyktinganläggningen Restad Gård i Vänersborg, personal och servicebrukare från Röda Korsets behandlingscenter

för krigsskadade och torterade. Detta är ett pilotprojekt med stor potential för utveckling fram till jubileum 2021.

- Ett samarbete med Angereds Kulturskola inleds under 2019. Samarbetet planeras pågå i minst tre år, och innebära att Angereds Ungdomsbiennial från och med hösten 2019 förläggs på GöteborgsOperan och därefter minst tre år i rad. På detta sätt kommer kulturutövande ungdomar närmare regionens befintliga kulturliv i form av GöteborgsOperan, och människor får chans att mötas i workshops, i huset och på scen. I framtiden kommer ungdomar från flera platser än Angered bjudas in till detta.
- SKAPA kommer också att delta på GöteborgsOperans Öppet Hus-verksamhet, bland annat genom att erbjuda fri familjeshow och ett pilotprojekt med namnet Opera på en dag. Här får vem som helst delta i att skapa en opera på en dag. Även detta projekt kommer att starta 2019 och därefter utvecklas för att nå fler och öka deltagandet.
- Arbetet med att ta fram förslag på olika workshopmodeller som inkluderar fler avdelningar än de uppenbart sceniska fortskrider. SKAPA vill verka för att GöteborgsOperan utvecklar ett koncept kallat Guideambassadörer, dvs personer som tillsammans med ordinarie guider kan guida grupper på andra språk än svenska och engelska. En förhoppning är att konceptet kan utvecklas till att också bli sceniska guidningar särskilt inriktade på barn och unga. Detta är också ett led i att använda den kompetens hos anställda i GöteborgsOperans konstnärliga ensembler som av någon anledning (till exempel så kallad sångarpension) inte längre arbetar på scen. Vi vet att guidningar ofta är en väg in i kulturlivet för många olika grupper, då vi på detta sätt kan bidra till att befintliga trösklar sänks.
- Under våren 2019 arbetar SKAPA med en nyskriven föreställning med tematik från Figaros bröllop, som ska turnera runt på skolor i regionen. I och med #metoo-kampanjen formades tankar om hur utbrett detta strukturella problem är. Hur, var och när börjar det forma individen och går det att påverka medvetenheten hos en människa så hen får verktyg för att inte falla in i samma destruktiva struktur? Ett koncept kallat Me Too, Figaro har utvecklats, och i arbetet ingår tillhörande workshops, där högstadiungdomar både får möta dessa beteenden på scen och själva arbeta med frågor kring ämnet. Deltagandet är i fokus och samtliga kommer efter avslutat projekt också bjudas in till GöteborgsOperan.
- Som en del av projekt Initium kommer ShareMusic & Performing Arts under våren 2019 att arrangera konstnärliga labb, där både projektets adepter och utövare ges chansen att utvecklas i en konstnärlig miljö. GöteborgsOperan är en av fyra institutioner som deltar och agerar värdar för labben. Detta samarbete kommer att äga rum på GöteborgsOperans Skövdescen.
- Under 2019 arbetas det fram en ny sk Miniscen, en föreställning för barn i förskoleklassåldern, som ska turnera i regionen. Här finns miljöaspekten tydligt inräknad. Hållbarhet i både produktion och genomförande ses ses som en bärande parameter tillsammans med det konstnärliga utforskandet. Målet är att den ska kunna transporteras runt i regionen genom kollektivtrafik och använda minimalt med elektricitet.
- När det gäller Skapa Dans fortsätter vi det arbete som initierades under 2018 med att

ta fram och vidareutveckla en ny vision och strategi för SKAPA Dans, förankrad i danskompaniets konstnärliga arbete. Detta innefattar att titta på olika former för att stärka möjligheter för barn och unga att delta i kulturlivet samt ta fram modeller för hur fler kan få en inblick i vårt konstnärliga arbete. Vi vill möjliggöra för fler att själva få utforska, reflektera kring och möta konstformen utifrån olika intressen, behov och förutsättningar. Under året fortsätter vi att utveckla samarbeten med olika aktörer i staden och regionen för att tillgängliggöra vår konst till så många som möjligt.

- Projektet Möt Ministeriet är en deltagarprocess initierad av Skapa Dans under 2018 som sträcker sig mellan september 2018 till juni 2019. Här ger vi en grupp ungdomar och unga vuxna, från olika delar av staden och med blandad erfarenhet av dans, en möjlighet att komma nära danskompaniet och dansarnas vardag. Deltagarna får en inblick i skapandeprocessen till en av danskompaniets kommande produktioner samt möjlighet att själva bli medskapare till ett digitalt material om deltagarprocessen de själva är med i. Genom deltagarnas perspektiv på vad mötet med samtida dans innebär utforskar vi olika möjligheter för hur vi genom ett digitalt material kan väcka intresse för vår konst hos en bredare målgrupp.

2.1.1.1 Utveckla samverkan mellan VGRs kulturverksamheter och civilsamhället/det fria kulturlivet

- Skapa samarbetar med en mängd olika instanser i regionen, både civilsamhället, fria grupper och institutioner. Inför 2019 har nya kontakter gällande möjliga samarbeten tagits med bland annat Kultur i Väst, Regionteater väst, kulturskolorna i Skövde, Tranemo, Tidaholm och Vara, Big Wind, Backateatern, Vara konserthus, Angereds kulturskola och Högskolan för scen och musik. Även Kulturrådets verksamhetsplanerare har varit på besök under hösten för ett eventuellt framtida samarbete mellan olika regioner. Många andra samarbeten fortsätter som redan tänkt sedan tidigare, se kommande punkter.
- Det pågående nära samarbetet genom projektet *Folkbildning och kultur i samverkan* vidareutvecklar vi nu vidare, enligt VGR:s verksamhetsplan för projektet. Det kan vara en utmaning att möta upp förfrågan för samarbeten och behålla samma kvalitet på relationer med folkhögskolorna i takt med att projektet växer, men ett sätt att bemöta detta är att vi under 2019 kommer att iscensätta en långsiktig verksamhet som just nu kallas FOKIS-dagen. Detta kommer att innebära att alla deltagande skolor och institutioner minst en gång om året och helst en gång per termin kommer att erbjuda eller erbjudas ett besök på en annan skola/institution under välkomnande former. På detta sätt vill vi bidra till att öppna våra portar för kreativa samarbeten och ett ännu större deltagande i befintligt kulturliv.
- Samarbetet med Svenska Röda Korset fortsätter under 2019, med stort deltagande bland målgruppen nya svenskar, både genom Internationella kören och projektet River of Light, beskrivet under 2.1.1.

- Även samarbetet med Share Music fortsätter, se under 2.1.1, och förfrågningar om samarbete med andra organisationer som rör människor med funktionsversioner pågår.
- GöteborgsOperans barn-och ungdomskörer kommer under året att gå med i Ung i Kör, en nationell organisation som innefattar många olika körer och därmed många olika potentiella samarbeten med både institutioner, skolor, ett fritt kulturliv och civilsamhället. Detta kommer också innebära ökad kontakt med föräldrar, vilket är ett kapitel vi på SKAPA också vill utveckla. Att vara en del av Ung i Kör hoppas vi kan bidra till att våra körer får nya perspektiv, att vi kan göra fler turnéer och nå nya barn och unga som blir intresserade av att sjunga och skapa med oss.
- Skapa Dans-projektet Möt Ministeriet, beskrivet under 2.1.1, innebär förutom deltagarprocessen, även ett regionalt samarbete med Högskolan i Borås, samt samarbete med en extern samarbetspart från det fria kulturlivet som stärker projektet med sin expertis inom digitalt berättande och deltagarprocesser.
- Vi kommer fortsatt att samarbeta med skolor och utbildningar för att möjliggöra för skolklasser, studenter och andra grupper att få en inblick i dansares arbete, delta på workshops med våra dansare och erbjuda olika möjligheter för grupper och individer att själva få utforska vad samtida dans är och kan innebära. Skapa Dans kommer också att under 2019 bli en mer aktiv del av *Folkbildning och kultur i samverkan*, se ovan.

2.1.2 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska

GöteborgsOperans miljömål bygger på visionen om det goda livet i Västra Götalandsregionen och omfattar aktivt arbete inom energieffektivisering och användning av förnybara energikällor, minimering av avfall och ökad materialåtervinning, bättre miljöval vid inköp och genomtänkta och relevanta miljökrav vid upphandling.

De detaljerade miljömålen för 2019 är ännu inte fastlagda men vårt arbete fortsätter i linje med de övergripande miljömålen 2017-2021.

2019

Energi - minska klimatpåverkan

* Minska användningen av fossil energi i förhyrda lokaler genom bytet av hyresvärd för magasinet till en byggnad certifierad enligt BREEAM SE Very Good och nytt hyresavtal. Flytten beräknas vara klar i början av 2019 och därefter kan en beräkning av förändring i energiförbrukning (jmf med gamla magasinet) påbörjas. Ny elmätare ska vara installerad och klar november 2018 och därefter blir det el märkt "Bra miljöval" från 100% vatten.

* Minska förbrukningen av energi genom kontinuerlig energieffektivisering (utbyte till energisnålare teknik) och tillämpning av prognosstyrning

I budgetförslag för 2019-2023 ingår att byta ut belysningsarmaturer till LED runt scenen, i salongen, i repsalar samt takarmaturer i målarsal och målarteljä. Dessutom att byta ut samtliga nödljusarmaturer till LED.

Implementering och intrimning av prognosstyrningen av värmesystem pågår hela 2018. Det ser bra ut men kan inte utvärderas tillförlitligt förrän 2019.

Transporter - minska klimatpåverkan

* från egna person- och godstransporter genom att avyttra den sista tjänstebilen (personbil) som drivs med diesel (ersatt med miljövänligare alternativ). Bilen var tänkt att avyttras under 2019 men behövs så länge flytten till nya magasinet pågår, och behovet av bilen kvarstår troligen under resten av 2019 men i budget för 2020 finns planer på att ersätta bilen mot ett miljöbättre alternativ.

* genom att, på sikt, uppmuntra fler medarbetare till att cykla till och från jobbet. Förutsättningen för det är en större och säkrare cykelförvaring (nuvarande är alltför liten och utsatt för stölder/skadegörelse) och en förstudie till en flytande cykelparkering, så kallad veloark, har påbörjats med fortsatt arbete under 2019.

Avfall och produkter - resurssmarta processer som bidrar till cirkulära strömmar och därmed minskad klimatpåverkan (se mer detaljerad beskrivning under 2.1.2.1)

Livsmedel - minska klimatpåverkan

* genom att fortsätta att mäta, reducera och kommunicera måltidernas klimatavtryck

2.1.2.1 Minska verksamheternas avfallsmängder och verka för cirkulära affärsmodeller samt skärpta miljökrav vid upphandlingar

Avfall och produkter - resurssmarta processer som bidrar till cirkulära strömmar

* Minska mängden avfall och öka andelen avfall till materialåtervinning och biologisk behandling (biogas) till 63%.

* Genom att fortsatt arbeta med utveckling av interna processer, verktyg och samverkansmodeller för att öka återbruk av varor, tydligare livscykelerspektiv och cirkulär ekonomi. Exempelvis genom bortskänkning av gamla arbetskläder, textilåtervinning, återanvändning via TaGe, facebooksidea för utlåning/bortskänkning i teaternätverk och utveckla samarbete med lokala föreningar samt intern systematisk återanvändning av scendekor, utrustning och delar. Fortsatt utveckling av våra skrotningsprocesser och återanvändningssystem för scenkonstruktioner för ökad återcirkulation samt att göra kemikaliekloka val i produktioner genom att tidigt i processen ställa relevanta kemikaliekrav för inköp i projekt och vid upphandling av prioriterade varor (se nedan). Framförallt är Ringen-projektet ett testforum för att dra lärdomar inför framtida projekt och nya arbetssätt.

Kemikalier - göra kemikaliekloka val i produktioner

* Ställa relevanta kemikaliekrav vid inköp och upphandling av prioriterade varor för att undvika användning av farliga ämnen enligt SIN-listan och PRIO. Arbetet fortgår, inte minst inom Ringen-projektet. Inom textil och kosmetika startade arbetet under hösten 2018 och kommer att fortskrida över 2019. Vidare kommer vi att lägga extra fokus på frågan om miljöaspekter inom inköp och upphandling under 2019.

Livsmedel - minska miljöpåverkan från livsmedelskonsumtionen

* Fortsätta att öka andelen ekologiska livsmedel (inkl MSC) genom att ställa krav vid inköp och upphandlingar.

* Fortsatt arbete med att minska matsvinn genom att arbeta med utvalda testprojekt för användning av råvaror/produkter som i nuläget blir svinn.

2.1.2.2 Bättre möjligheter till livsmedels- och energiproduktion samt stimulera ökad användning av biogas

* Fortsätta att sända vårt matavfall till produktion av biogas.

* Fortsätta producera egen el genom våra solceller på taket.

* Utvärdera testköpen av viltkött och potatis/rotsaker direkt från Natrbruksgymnasierna Svenljunga och Sötåsen för att se om det kan bli en permanent lösning i framtiden. På så sätt köper Göteborgsoperan gymnasieskolornas överskott och eleverna får en direkt koppling till förädlingen av deras råvaror.

2.2 Västra Götalandsregionen ska erbjuda god arbetsmiljö för medarbetarna, kunna behålla och rekrytera rätt kompetens

2.2.1 Möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling ska förbättras

2.2.1.1 Fortsätta utveckla modellen för lönekarriär och kompetensutveckling

Under 2019 kommer vi fortsätta vårt arbete med att ta fram en gemensam struktur och plan för våra medarbetarsamtal.

Vi kommer att påbörja arbetet med kompetenskartläggning för att säkerställa att vi hanterar singelkompetenser och de pensionsavgångar som ligger framför oss på ett tillfredsställande sätt så att vi har en bra bas för att minimera riskerna. Detta arbete kommer att göras inom resp enhet och sedan aggregeras till en strategisk plan för kompetensutveckling så att vi tydligare kan planera kompetensutvecklingsinsatser och minimera risker.

Under 2019 kommer vi att säkerställa att samtliga befattningar har en korrekt BAS-värdering och att vi får en tydlig bild av lönestrukturen samt löneutvecklingsmöjligheter inom respektive befattning.

2.2.1.2 Utveckla arbetsgivarvarumärket

Under 2018 har vi gjort ett stort arbete kring strategin vilket kommer att fortsättas under 2019.

Målet är att skapa en tydlig vision och där tillhörande strategi för hur vi ska nå vår vision ska vi kunna attrahera rätt personal på samtliga roller inom GöteborgsOperan. Vi kommer att arbeta med värderingar och koppla ledarskap och medarbetskap till dessa för att på så sätt bygga ett tydligt arbetsgivarvarumärke.

Vi kommer även att säkerställa att vårt arbete med arbetsgivarvarumärket ligger i linje med Västra Götalandsregionens arbete i samma fråga.

2.2.2 Arbetsmiljön ska förbättras och sjukfrånvaron ska minska

Vi kommer att fortsätta fokusera på att arbetsmiljön ska förbättras och bl a ingår arbete med att se över ljudnivåer för sångare och musiker, stresshantering, mental press mm.

Vi kommer att fortsätta vårt arbete kring att medvetandegöra vikten av ledarnas arbetsmiljöansvar, delegering samt riskbedömning. Detta för att skapa medvetenhet och tydlighet kring vad det innebär att ha arbetsmiljöansvar, vem som har delegerat till vem och när samt hur vår riskbedömning ska gå till. Vi kommer att ha löpande utbildningar och följa upp vem som gått igenom vilka utbildningar inom arbetsmiljöområdet.

Under 2019 kommer HR-specialisternas månadsmöten med cheferna kring bl a sjukfrånvaro fortsätta för att på ett tidigt stadie "fånga upp"medarbetare som står inför en potentiell sjukskrivning så att vi kan minska risken för långtidssjukfrånvaro.

Vårt arbete med resultatet av vår Medarbetarenkät som genomfördes hösten 2017 samt specialenkät kring #Metoo kommer att fortsättas. Under 2019 ska en ny enkät kring #Metoo att göras för att följa upp på de insatser som gjorts under 2018. Målet är att vi ska ha lyckats öka medvetenheten kring policy och hur man kan anmäla evt händelser samt att vi fått ner antalet incidenter.

Vi ska förbereda organisationen för att kunna göra en medarbetarenkät 2019 som är uppdelad på respektive avdelning och inte så aggregerad som 2017 års enkät. Vårt arbete handlar om att förbereda cheferna på vad det innebär så att de är trygga med att få ett resultat från vad deras medarbetare anser om arbetsmiljö på respektive avdelning.

2.2.2.1 Satsa på ledarskap

Under 2018 påbörjades initiativ kring ledarskap med bl a ett Ledarforum där vi samlar samtliga som har någon form av arbetsledande funktion. Detta kommer att utvecklas ytterligare under 2019.

Ledarskapet ska generellt förstärkas, förtydligas och vara situationsanpassat.

Målet är att vi ska skapa trygga ledare som i sin tur skapar en trygg, stabil och inte minst en hållbar arbetsmiljö och hållbara medarbetare.

2.2.2.2 Systematisera arbetsmiljöarbetet, breddinföra goda exempel och utveckla det hälsofrämjande arbetet

Fortsätta att förtydliga och kommunicera vårt arbete kring arbetsmiljön genom att utbilda och informera på APT och andra möten. Följa upp vad och att vi har lärt oss samt att vi implementerar förändringar som kommuniceras.

Vi ska ta upp arbetet med kvalitetssäkringen av våra projekt och vårt arbetsmiljöarbete för att kontinuerligt leta efter förbättringsåtgärder som leder till en bättre arbetsmiljö.

3 Ökat fokus på kostnadskontroll, ekonomi i balans, tillgänglighet och produktivitet

3.1 Kostnadskontroll samt ekonomi och verksamhet i balans

- GöteborgsOperans långsiktiga strategiska mål är att ha en ekonomi i balans med hållbar hög egenfinansiering och hög kassalikviditet.
- 2019 uppnås en budget i balans genom hårda prioriteringar och val. Personalkostnaderna ses över på varje avdelning med tonvikt på vikarier och extra resurser. Varje avdelning kommer att följas upp under året med utgångspunkt från detta.
- Nödvändiga investeringar har inneburit ökade kostnader för avskrivningar de senaste åren. Investeringarna har ökat då GO:s Byggnadsfond, som bildades när huset var nybyggd 1994, numera är slut. Detta innebär att investeringar som tidigare skedde inom Byggnadsfonden framöver kommer att belasta GöteborgsOperans driftsbudget. Viss teknisk utrustning behöver också bytas ut eller kompletteras för att GO även fortsättningsvis ska hålla en hög teknisk nivå.
- För långsiktig ekonomisk balans krävs att antalet aktiviteter och produktioner planeras optimalt för att nyttja operans befintliga resurser på ekonomiskt bästa sätt. Ett framåtriktat förutsättningsdokument håller på att tas fram för att sätta tydliga ramar och ekonomiska målsättningar för våra produktioner.
- Uppföljning sker månadsvis av produktionernas TB (biljettintäcker – produktionskostnader).
- Ett nytt CRM system kommer att implementeras 2019 tillsammans med ett nytt biljettsystem och är ett sätt att stärka egenfinansieringen genom att förbättra arbetet med att förstå våra besökares behov och köpmönster och nå ut till nya besökare på ett effektivare sätt.

4 Ekonomiska förutsättningar

4.1 Ekonomiskt resultat

Bidrag

- Bidragen från VGR ökar med 1,3%. Totalt 4 726 tkr.
- Uppräkning på statliga bidrag (samverkansmodellen) har vi ej fått besked om utan blir kända i jan/feb 2019. I budgeten beräknas dessa till 1 400 tkr.
- Bidrag från VGR kommer att erhållas med 6,9 mkr för att täcka beräknad kostnadsökning av sociala avgifter för musiker då nuvarande schablonavdrag försvann från 1/1 2017. Detta är en minskning i jämförelse med föregående år med 1,1 mkr och bidraget från VGR täcker därmed inte de faktiska kostnaderna som GöteborgsOperan har då dessa beräknas till drygt 8 mkr.

Biljettintäkter

- Biljettintäkterna är lägre än innevarande år, dock är fluktuationer mellan åren naturliga och hänger ihop med spelad repertoar. Vilken musikal som spelas, samt med hur många föreställningar, är den enskilt största anledningen till variationer i biljettintäkterna mellan åren. Antalet föreställningar 2019 är lägre än 2018.

Externa intäkter

- Sponsring höjs med 1 mkr i jämförelse med 2018 och budgeteras till 11 mkr.
- Restaurangintäkterna budgeteras till 2018 års nivå.

Personalkostnader

- Personalkostnaderna minskar i jämförelse med 2018 som en effekt av lägre projektkostnader för våra produktioner. En översyn av personalkostnaderna på avdelningsnivå har påbörjats och detta arbete har också effekt på budgeterade personalkostnader.

Övriga kostnader

- En ökning i jämförelse med 2018 pga byte av biljettsystem samt förnyelse av hemsidan.

Avskrivningar

- Avskrivningarna i nivå med 2018.

4.1.1 SD05 Sammanställd detaljbudget Utförare regional utveckling

Resultatbudget (mnkr)	Budget 1812	Prognos 1808	Budget 1912
Driftbidrag från nämnd inom regionen	354	356	361
Statsbidrag			
Övriga erhållna bidrag	11	9	9
Biljettintäkter	84	99	83
Försäljning av tjänster			
Hysesintäkter			
Försäljning av material och varor			
Övriga intäkter	43	44	46
Verksamhetens intäkter	492	508	499
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal	399	408	391

Direkta trafikknaster			
Verksamhetsanknutna tjänster			
Material och varor, inkl förbrukningsmaterial	19	19	17
Lokal- och energiknaster	15	15	18
Lämnade bidrag			
Övriga tjänster, inkl konsultknaster	4	10	13
Avskrivningar	10	9	10
Övriga knaster	45	47	50
Verksamhetens knaster	492	508	499
Finansiella intäkter/knaster m.m.			
Obeskattade reserver			
Resultat	0	0	0

4.2 Investeringar

Totala investeringar uppgår till 28 mkr.

Se bilaga.